

Fald aldrig hørt spaa om, og skulde nogen spaa derom, vilde den Spaadom sikkert meget hurtigt blive gjort til Skamme. (*Borghjerg*: Ville Deres Folk deroppe stemme mod Juni-Grundloven?) Det er der ikke Tale om her.

Endvidere henviste det ærede Medlem til Grev Frijs's Udtalelser i Fredericia, men det var dog Udtalelser, som det ærede Medlem i Virkeligheden sidst af alle burde have taget i sin Mund og henvist til ved denne Lejlighed. Thi hvad gik de ud paa? De gik ud paa, at det eneste Lyspunkt, Greven saa ved den nuværende politiske Situation, var, at Regeringen og dens Parti havde rejst en Kamp paa de militære Love og gjort det paa en saadan Maade, at det derved maaske kunde gaa op for Befolkningen, hvad det nuværende Landsting var værd. Saaledes tror jeg, han udtalte sig. Det er ogsaa sandt, at naar der er rejst Kamp paa en saadan Maade, som den nuværende Regering har gjort det, og naar den tager sig en saadan Opgave paa efter alt, hvad der er gaaet forud — jeg skal senere vende tilbage dertil —, og med saa ringe Styrke bag sig, som den nuværende Regering har, kan det selvfølgelig kun virke som en Styrkelse af Landstinget. Hvis de Herrer virkelig kaste sig i Kampen med Landstinget paa den Maade og paa det Grundlag, hvorpaa de have bebudet at ville gøre det, saa har Grev Frijs Ret i at mene, at det vil hidføre en Styrkelse af Landstinget. Men dette er noget, de ærede Herrer skulde være forsigtige med at henpege til.

Endelig sagde det ærede Medlem, at vi frygtede Afstemningen her. Nej, vi frygte aldeles ikke for Afstemningen. Vi have med klare og tydelige Ord tilkendegivet, at vi ikke mene, at det Grundlag, der her bydes, er et godt og forsvarligt Grundlag til at tage Kampen op om en Forfatningsrevision. Vi have tilstrækkelig klart og tydeligt tilkendegivet, at vi ikke mene, at den nuværende Regering har de Betingelser, der skulle til for at føre hverken Forhandlingen eller Kampen igennem, og derpaa beror vor Afstemning. Derfor nære vi ikke mindste Ængstelse ved at afvise det Forslag, de Herrer have fremsat. Det have vi gjort aabent og klart i vor Betænkning, det gøre vi lige saa klart ved vort Forslag om Overgang til Dagsordenen. Om dette komme vore Medlemmer her i Salen til at stemme, og de Herrer ville om ikke lang Tid se, hvorledes de stemme.

Til den højtærede Indenrigsminister skal jeg kun rette nogle faa Bemærkninger,

idet omtrent alt, hvad han sagde, var knyttet til Spørgsmaalet om Valgkredsordningen og som Følge deraf hører ind under den kommende Forhandling. Den ærede Minister mente, at jeg i Fjor opgav det Forsøg, jeg gjorde paa at gennemføre en midlertidig Valgkredsordning, paa et meget tidligt eller alt for tidligt Tidspunkt. Jeg opgav det ikke, før det havde vist sig umuligt at gennemføre det. Jeg ved meget vel, at de Herrer ere komne meget letbenet fra deres eget Odense-Program, det ere de gaaede fuldstændig fra paa dette Punkt, men det er ikke desmindre sandt, at der er andre, som have haft stærke principielle Betæneligheder i denne Sag. Jeg har ikke haft det, jeg har aldrig lagt Skjul paa, at jeg mener, at den Valgkredsordning, som gennemførtes i 1894, kunde forsvares grundlovmæssigt set, om den end ikke var i fuld formel Overensstemmelse med Grundloven, men jeg ved ogsaa, at der er andre, som have haft en anden Betragtning og bevaret den og ikke som de ærede Herrer ere gaaede fra den, saa snart der var en Lejlighed dertil. Det bevirkede, at der allerede her i Folketinget var stor Betænelighed ved at gaa den Vej. Men hvad der var det afgørende for, at Forsøget maatte opgives, var, at jeg oppe i Landstinget fik det bestemte Svar fra de to Grupper, som der udgjorde Fler-tallet og udgøre det endnu, nemlig Højregruppen og den frikonservative Gruppe, at de ikke kunde gaa med til at søge Valgkredsordningen gennemført paa den foreslaaede Maade. Dermed var den paa Forhaand umuliggjort i Landstinget samtidig med, at det Grundlag, paa hvilket den skulde være gennemført herude, ingenlunde var stærkt, idet, som sagt, Betænelighederne vare meget stærkt fremme, hvad jeg ogsaa har fremhævet ved første Behandling af Finansloven, da vi allerede talte om denne Sag.

Den ærede Minister spurgte mig, om jeg da ikke mener, at den danske Befolkning er moden til Juni-Grundloven. Jo, det mener jeg. Det har den vist sig at være, den Gang den styredes under Juni-Grundloven, og jeg mener, at den nu vil være det i endnu højere Grad (*Birck*: Naa-aah!). Jo, det mener jeg, fordi den politiske Oplysning og Udvikling er stegen betydeligt siden den Tid. Jeg mener nemlig, man ikke er berettiget til, som det ærede Medlem maaske vil, at karakterisere det som Mangel paa Modenhed, at et Fler-tal her i Landet har en anden Mening end en selv. Det bliver en Sag for sig